

Zakład Karny w Uhercach Mineralnych

38-623 UHERCE MINERALNE, tel. 013 4618346 ; fax. 4618400

DPen- 072/109/11/16418

Uherce Mineralne, dn. 16.12.2011r.

RPO-683599/11

Biuro

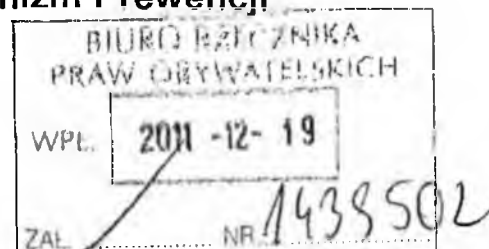
Rzecznika Praw Obywatelskich

Al. Solidarności 77

00 – 090 Warszawa

Zespół

„Krajowy Mechanizm Prewencji”

W odpowiedzi na raport RPO-683599-VII-720.5/11/KC z dnia 17.11.2011 r., przesyłam odpowiedzi do zawartych w nim rekomendacji:

Ad 1

Skazany, o którym mowa w punkcie 4 raportu, został po przetransportowaniu do naszej jednostki umieszczony w celi mieszkalnej, która jest wyposażona w indywidualną toaletę. Decyzja o tym rozmieszczeniu miała związek z dolegliwościami skazanego, tj. trudnością z poruszaniem się (skazany nie porusza się na wózku inwalidzkim). Osadzeni z dysfunkcjami ruchowymi umieszczani są w celach na parterze pawilonu A, który jest zaadaptowany dla potrzeb osób niepełnosprawnych (szczególnie poruszających się na wózkach inwalidzkich) oraz w którym mieści się ambulatorium. Jednak toalety w tym pawilonie znajdują się na zewnątrz cel. Wstępnie skazany miał trafić do pawilonu A. Skazany sam zwrócił się z indywidualną prośbą o umożliwienie pozostania w pawilonie C w celi, w której przebywa, z uwagi na bezpośredni dostęp do toalety (w tym pawilonie również toalety znajdują się poza celami, jednak 5 cel posiada indywidualne kącki sanitarne z toaletą i umywalką). Po konsultacji ze służbą zdrowia oraz biorąc pod uwagę prośbę skazanego pozostawiono go w dotychczasowej celi mieszkalnej. Podczas codziennych wizytacji cel mieszkalnych i rozmów ze skazanymi żaden z nich nie zgłaszał złego traktowania przez współosadzonych, a współosadzeni w żaden sposób nie zgłaszali uwag odnośnie osadzenia. Wręcz przeciwnie, wykazywali się dużym zrozumieniem i tolerancją.

Ad 2

Osoby niepełnosprawne, szczególnie poruszające się na wózkach inwalidzkich, przybywające do zakładu karnego, umieszczane są w pawilonie A, który jest częściowo dostosowany infrastrukturą do odbywania kary przez osoby na wózkach. Skazani mają tu do dyspozycji podjazd do pawilonu, celę mieszkalną, wyodrębnione stanowisko do kąpieli w łaźni pawilonu. W najbliższym czasie zostaną poczynione

prace mające na celu dostosowanie ubikacji dla osób niepełnosprawnych poruszających się na wózku.

Ad 3

W raporcie nie zostali wskazani konkretni f-sze, którzy rzekomo odnoszą się do skazanych wulgarnie, złośliwie, czy też nie wykonują prawidłowo swoich obowiązków, dlatego nie można zweryfikować powyższych zarzutów ani przeprowadzić indywidualnych, personalnych rozmów dyscyplinarnych mających na celu wyeliminowanie takich zachowań. W ramach profilaktyki w dniu 24 listopada 2011 roku zostało przeprowadzone szkolenie ogólnopenitencjarne z zakresu: zasad służbowego zachowania oraz wykonywania obowiązków służbowych z zastosowaniem zasad humanitaryzmu, tolerancji oraz praworządności. Ponadto kierownicy poszczególnych działów zostali zobowiązani do przeprowadzenia szkolenia oraz wzmożonej kontroli podległych f-szy w tym zakresie.

Ad 4

W ZK. Uherce Mineralne realizowane są programy resocjalizacyjne i readaptacyjne w ramach oddziałów mieszkalnych.

1. Programy z zakresu profilaktyki agresji i przemocy :

"Bob budowniczy"

"Hestia"

"Vesper"

"Po drugiej stronie filmu"

"Życie na celuloidzie"

"Ruch to zdrowie"

"Aktywny i zdrowy tryb życia"

2. Programy z zakresu integracji rodzin:

"Czarownik z zamkniętej krainy"

"Tato na 102"

3. Programy z zakresu profilaktyki uzależnień:

"Scena życia"

"Stop narkotykom"

"Życie w trzeźwości"

"Mateusz"

"Trzeźwa jazda"

"Nie piję"

4. Programy z zakresu zdrowego stylu życia:

"Eko-Gracja"

"Cała prawda o HIV i AIDS"

5. Programy z zakresu informacyjno - edukacyjnego:

"Okno na świat"

"Na Afiszu"

"GaZetKa"

W bieżącym roku ponad 1 000 skazanych wzięło udział w realizacji powyższych programów, aktualnie trwa realizacja 6 programów. W codziennej ofercie do

dyspozycji skazanych jest szereg zajęć rekreacyjnych, sportowych, kulturalno – oświatowych.

Ponadto sporządzany jest plan zajęć kulturalno oświatowych i sportowych, który jest bogaty w różne konkursy, turnieje, quizy przeprowadzane w świetlicach pawilonowych oraz na boisku znajdującym się na placu spacerowym.

W bieżącym roku około 150 skazanych wzięło udział w programie antystresowym „Art of Living”, który realizowany jest cyklicznie. Szereg zajęć kulturalno – oświatowych, sportowych i terapeutycznych jest organizowanych poza terenem zakładu karnego.

W 2011 roku skorzystało z tej oferty 693 skazanych, a zorganizowanych było 2883 wyjść promujących ekologię, zdrowy styl życia, przeciwdziałających agresji, uzależnieniom, propagujących sport i szeroko rozumiany kontakt ze światem kultury.

Ad 5

W zakładzie funkcjonuje program Lex, do którego dostęp mają wszyscy funkcjonariusze. Zainteresowani skazani mogą zgłaszać się po udostępnienie danego przepisu czy innego aktu prawnego do wychowawcy liniowego, o takiej możliwości są informowani.

Biblioteka ZK została wyposażona w Informatory dla cudzoziemców, które również są dostępne u wychowawców poszczególnych grup skazanych. Obecnie w jednostce przebywa 6 cudzoziemców, jeden obywatel Kazachstanu i pięciu obywateli Ukrainy.

Zakup nowych pozycji kodeksowych do biblioteki nastąpi po wejściu znowelizowanych przepisów prawnych.

Ad 6

Biblioteka ZK została wyposażona w orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego i Trybunału Europejskiego oraz emitowane są w formie audycji nowe orzeczenia powyższych organów.

Ad 7

Wszyscy skazani zarówno dorośli, jak i młodociani mają bezpośredni dostęp do sprzętu RTV znajdującego się w świetlicy każdego oddziału mieszkalnego. Posiadanie sprzętu RTV przez skazanego w celi wymaga zgody Dyrektora ZK. Za słuszną należy uznać uwagę zawartą w Raporcie, że obowiązujące przepisy nie dają podstaw do ograniczania przywilejów skazanym młodocianym, z których mogą korzystać pozostali osadzeni (chodzi o posiadanie w celi sprzętu RTV). Dlatego też podejmując decyzję w tej kwestii Dyrektor jednostki kieruje się zasadą indywidualizacji.

Ad 8

Aktualna pojemność Zakładu Karnego Uherce Mineralne to 689 skazanych (w tym Oddział Zewnętrzny Średnia Wieś – 104, Oddział Zewnętrzny Jabłonki – 92) do jej obsługi powołanych jest 12 wychowawców liniowych, czyli 1 wychowawca ma pod opieką około 60 skazanych. Ponadto swoje obowiązki realizuje też 3 wychowawców zadaniowych: ds. kulturalno – oświatowych, sportu, pomocy postpenitencjarnej. Do optymalnej obsady etatowej działu penitencjarnego, w celu usprawnienia pracy w oddziałach penitencjarnych wskazany byłby etat wychowawcy oraz psychologa. Obecnie grupy wychowawcze liczą około 60 skazanych na wychowawcę liniowego i około 300 skazanych na psychologa. Czynione są starania o zwiększenie obsady etatowej działu penitencjarnego.

Ad 9

Niezwłocznie po przeprowadzonej wizytacji przystąpiono do remontu izby chorych w pawilonie A. Obecnie jest wyremontowana i oddana do użytkowania.

W ostatnim okresie przeprowadzono również remonty kolejnych cel mieszkalnych w pawilonach A i C. W przyszłym roku w miarę posiadanych środków finansowych przeprowadzane będą remonty kolejnych cel mieszkalnych. Średni kosztorysowy wydatek na remont celi mieszkalnej to ok. 4 000 zł.

Ogólny stan techniczny cel w Zakładzie Karnym w Uhercach Mineralnych jest dobry.

Przeprowadzono również bieżące naprawy i czynności konserwacyjne w pomieszczeniach toalet, umywalni i łaźni w pawilonach A i C.

Przeprowadzenie remontu kapitalnego w/w pomieszczeń wiąże się z dużymi nakładami finansowymi, ze względu na konieczność przerobienia instalacji wodno – kanalizacyjnej położenia nowych płytek ceramicznych oraz wykonania wentylacji mechanicznej nawiewno – wywiewnej - szacunkowy koszt remontu pomieszczeń sanitarnych na pawilonach A i C to około 250 000 zł. Na chwilę obecną stan techniczny pomieszczeń sanitarnych jest dobry.

Ad 10

Warunki do przechowywania warzyw i owoców w magazynie żywności spełniają wymagania techniczne dla tych pomieszczeń z czasów oddania do użytkowania budynku kuchni.

Pomieszczenie magazynu jest suche, czyste, szczelne, zabezpieczone przed dostępem światła słonecznego i szkodnikami, zaopatrzone w termometr i higrometr do mierzenia temperatury i wilgotności powietrza, wentylację okienną.

Mimo że temperatury i wilgotność nieznacznie przekraczają dozwolone wartości, w dniu kontroli wszystkie warzywa były w bardzo dobrym stanie, a uwaga kontrolujących skupiła się na 1 szt marchewki, która była lekko przebarwiona.

W celu zapewnienia właściwej jakości warzyw zastosowano możliwie największą częstotliwość dostaw co pozwala zmniejszyć zamawiane ilości i eliminuje możliwość występowania nieprawidłowości w przechowywaniu – na dostawcy spoczywa konieczność magazynowania większych ilości warzyw.

Po wydaniu z magazynu warzywa podlegają procesom obróbki wstępnej tj. czyszczeniu, myciu itp.

Już w 2008 r. Zakład wystąpił z wnioskiem inwestycyjnym na modernizację kuchni w Zakładzie Karnym w Uhercach Mineralnych. Wniosek został zaakceptowany przez Dyrektora Okręgowego Służby Więziennej w Rzeszowie. Wartość kosztorysowa wg. stawek z 2008 r. to 1 700 000 zł. W przypadku otrzymania środków finansowych zostanie przeprowadzony generalny remont kuchni.

Ad 11

Łóżka dwupiętrowe nie są wyposażone w drabinki i zabezpieczenia, jednakże skazani mniej sprawni ruchowo, starsi a także chorzy - na polecenie lekarza umieszczani są na dolnym łóżku. W miarę przyznaných środków finansowych będzie można zakupić łóżka spełniające odpowiednie normy. Wyliczony koszt wymiany wszystkich łóżek w pawilonach A, B i C wyniesie 264 000 zł .

Ad 12

W obecnej sali widzeń wyodrębniono miejsce do odbywania widzeń w oddzielnym pomieszczeniu, bez osoby dozorującej do realizacji nagrody z art. 138 par. 1 pkt 3 KKW. Ponadto przewidziane jest wyodrębnienie oddzielnego pokoju do

realizacji widzeń w oddzielnym pomieszczeniu, bez osoby dozorującej po otrzymaniu zgody na przeniesienie remizy PPOŻ do budynków poza terenem zakładu oraz przyznaniu środków finansowych na prace adaptacyjne.

W trakcie przygotowania jest odpowiedni wniosek do Dyrektora Okręgowego Służby Więziennej w Rzeszowie.

Ad 13

W gablotach informacyjnych w każdym z pawilonów mieszkalnych zawarte są szczegółowe dane na temat adresów i instytucji zajmujących się ochroną praw osób pozbawionych wolności.

D Y R E K T O R
Zakładu Karnego w Uhercach Mineralnych

ppłk inż. Czesław Gnapp

Wykonano w 5 egz.

1 egz. adresat

2 egz. do wiadomości CZ SW / BP

3 egz. do wiadomości Dyrektor / OISW

4 egz. do wiadomości SO Krosno

5 egz. a/a DP

AN/

**SŁUŻBA
WIĘZIENNA**

Okręgowy Inspektorat Służby Więziennej w Rzeszowie

35-322 Rzeszów, ul. Załęska 76; tel. 017 85 80 780;
fax: 017 85 20 361; e-mail: oisw_rzeszow@sw.gov.pl

RPO-683599/11

OIRP-073/2/12 /63

BIURO RZECZNIKA
PRAW OBYWATELSKICH
WPE 2012 -01- 09
ZAL. 1 NR 1443376

Rzeszów, 2012-01-04

Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich

**Zespół „Krajowy Mechanizm Prewencji”
Al. Solidarności 77
00-090 Warszawa**

W odpowiedzi na pismo RPO-683599-VII-720.5/11/DC przedstawiam stanowisko odnośnie zawartych rekomendacji.

Ad. 1 i 2

Pawilon A w ZK Uherce Mineralne jest praktycznie dostosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych. Wejście do budynku wyposażone jest w podjazd dla wózków inwalidzkich. Wewnątrz obiektu dla potrzeb osób niepełnosprawnych zabezpieczona jest cela mieszkalna, wyodrębnione stanowisko do kąpieli w łaźni. Zaplanowane jest wykonanie ubikacji dla osób poruszających się na wózku.

Nadmienić należy, iż skala zaludnienia osób niepełnosprawnych w ZK Uherce Mineralne ma charakter marginalny.

Ad. 3

Na kwestię traktowania osadzonych przez funkcjonariuszy i pracowników cywilnych zwrócona zostanie szczególna uwaga w trakcie tegorocznych kontroli przeprowadzanych przez Okręgowy Inspektorat Służby Więziennej w Rzeszowie.

Ad. 4

W Zakładzie Karnym w Uhercach Mineralnych poszerzono ofertę zajęć kulturalno – oświatowych, sportowych i terapeutycznych. Ww. oferta jest skierowana do wszystkich skazanych. W cotygodniowych grafikach zajęć kulturalno – oświatowych wykazywane są różnego rodzaju gry stolikowe,

konkursy i quizy prowadzone w obrębie oddziałów mieszkalnych w ramach zajęć świetlicowych.

Ww. zagadnienie będzie poddawane kontroli pionu penitencjarnego OISW w Rzeszowie.

Ad. 5

Biblioteka centralna zakładu karnego oraz punkty biblioteczne w oddziałach mieszkalnych wyposażono w informatory dla cudzoziemców jak również w aktualne kodeksy.

Ad. 6

W zakładzie karnym cyklicznie emitowane są przez radiowęzeł audycje dot. orzeczeń Trybunału Konstytucyjnego i Trybunału Europejskiego. Ponad to skazani mają możliwość stałego dostępu do ww. orzeczeń bibliotece zakładu karnego.

Ad. 7

Dyrektor jednostki penitencjarnej udziela wszystkim skazanym (w tym również młodocianym) zgody na posiadanie w celi mieszkalnej sprzętu RTV, na podstawie z obowiązujących przepisów tj. 110 a § 2 kkw.

Ad. 8

W jednostce funkcjonuje dział penitencjarny i dział terapeutyczny gdzie w sumie zatrudnionych jest 18 osób kadry pedagogiczno – psychologicznej. W skład działu penitencjarnego wchodzi: 1 kierownik, 1 zastępca kierownika, 11 wychowawców, w tym 3 wychowawców zadaniowych i 2 psychologów. Pojemność jednostki penitencjarnej wynosi 485 skazanych. Podczas pełnego zaludnienia jednostki na 1 wychowawcę przypada 45 skazanych, zaś na jednego psychologa przypada 242 skazanych. W przypadku wychowawców taki wskaźnik jest wystarczający do zapewnienia prawidłowej obsługi skazanych. Dodatkowe etaty w dziale penitencjarnym byłyby niezbędne i dlatego kierownictwo jednostki będzie rozważało potrzebę wzmocnienia etatowego działu penitencjarnego zwłaszcza o jeden etat psychologa.

W Okręgowym Inspektoracie Służby Więziennej w Rzeszowie powołano zespół do spraw analizy zatrudnienia. Do głównych zadań zespołu należy analiza struktury etatowej w poszczególnych komórkach organizacyjnych, tak aby w jednostkach o zbliżonej pojemności i rodzaju, uwzględniając specyfikę warunków pełnienia służby oraz charakter realizowanych zadań, ujednotocić stan zatrudnienia. W zależności od ustaleń zespołu możliwe będzie zwiększenie obsady etatowej w Zakładzie Karnym w Uhercach poprzez zabranie etatu z innej jednostki penitencjarnej w okręgu rzeszowskim. Jest to jedyny sposób pozyskania etatu, ponieważ Służba Więzienna, w chwili obecnej nie otrzymuje nowych etatów.

Ad. 9

Cele mieszkalne w ZK Uherce Mineralne remontowane są sukcesywnie w miarę posiadanych środków finansowych.

Plan finansowy jednostki w ostatnich latach nie pozwala na przeprowadzenie kompleksowego remontu. Działania konserwacyjno-remontowe koncentrowane są do pomieszczeń wymagających najpilniejszych prac. W ostatnim okresie przeprowadzone zostały remonty pomieszczeń w pawilonach A i C np. izba chorych, węzły sanitarne, łazienka.

Zarówno bieżąca sytuacja finansowa OISW w Rzeszowie jak też prognozowana na rok 2012, nie pozwala na wyodrębnienie środków dla ZK Uherce Mineralne na rekomendowany zakres prac.

Ad. 10

W ocenie OISW w Rzeszowie warunki do przechowywania warzyw i owoców w magazynie żywności ZK Uherce Mineralne spełniają minimum wymagań dla tego typu pomieszczeń.

Zaznaczyć należy, iż kompleks kuchni jest od kilku lat modernizowany i odnawiany w ramach prac konserwacyjno remontowych celem dostosowania do wymogów HACCP, niemniej jednak od 2008 r. kuchnia przewidziana jest do kompleksowego remontu jako zadanie inwestycyjne. Z uwagi na niewystarczającą ilość środków inwestycja przesuwana jest na lata następne.

Ad. 11.

Rekomendowane wyposażenie piętrowych łóżek w drabinki i bariery zabezpieczające, jest praktycznie możliwe poprzez zakup nowego sprzętu kwaterunkowego z odpowiednim atestem. Atestowane łóżka piętrowe są na wyposażeniu cel pawilonu remontowanego w 2011 r. Zakup takich łóżek do pozostałych cel nie jest możliwy zarówno w obecnej sytuacji finansowej jak też w realiach projektu planu finansowego na rok 2012.

Ad. 12

Dyrektor jednostki rozpoczął prace związane z wyodrębnieniem pokoju do realizacji nagrody o której mowa w art. 138 § 1 kkw.

Ad. 13

Dyrektor jednostki poinformował, że w każdym z pawilonów mieszkalnych zawarte są szczegółowe dane na temat adresów i instytucji zajmujących się ochroną praw osób pozbawionych wolności. Podczas najbliższej kontroli funkcjonariusze OISW sprawdzą dostępność do adresów w/w instytucji.

wyk. w 2 egz.

1. adresat
2. a/a

DYREKTOR ODRĘGOWY
Służby Więziennej w Rzeszowie

plk. Jacek Kuliński